

do Uchwały Komisji Rewizyjnej
Rady Miejskiej w Opocznie
z dnia 3 czerwca 2024 r.
w sprawie wniosku o udzielenie absolutorium
Burmistrzowi Opoczna za rok 2023

Opinia
Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Opocznie
w sprawie wykonania budżetu Gminy Opoczno za rok 2023

Komisja Rewizyjna po rozpatrzeniu sprawozdania finansowego, sprawozdania z wykonania budżetu wraz z opinią Regionalnej Izby Obrachunkowej o tym sprawozdaniu oraz informacji o stanie mienia, a także po wysłuchaniu ustnych wyjaśnień Burmistrza Opoczna oraz Skarbnika Gminy, przedstawia następujące stanowisko w sprawie wykonania budżetu Gminy Opoczno za rok 2023.

I **Sprawozdanie finansowe**

Zgodnie z zapisem art. 270 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 o finansach publicznych (tj Dz.U. z 2023 r. poz.1270 ze zm.) Burmistrz jest zobowiązany w terminie do 31 maja roku następującego po roku budżetowym przekazać organowi stanowiącemu sprawozdanie finansowe za 2023 rok. Sprawozdanie to zostało złożone w Biurze Rady w dniu 14 maja 2024 roku.

Na sprawozdanie finansowe składają się:

1. Bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego

Suma bilansowa na koniec roku to kwota 6 122 457,59 zł.

Na aktywa bilansu mają wpływ:

- środki pieniężne – 5 892 115,20, na które składają się środki pieniężne na rachunkach bankowych,
- należności i rozliczenia – 117 456,71, na które składają się kwoty dochodów budżetowych, należne gminie za rok 2023, a które wpłynęły na rachunek budżetu w roku 2024.
- rozliczenia międzyokresowe – 112.885,68 zł, które stanowią naliczone odsetki od pożyczek, kredytów i obligacji przypadające do zapłaty w roku 2024.

Na pasywa bilansu składają się:

- zobowiązania – 91 959 233,48, których największą pozycję stanowią zobowiązania z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów – 91 698410,70, naliczone odsetki od pożyczek, kredytów i obligacji przypadające do zapłaty w roku 2024 – 112 885,68,
- zobowiązania wobec budżetów –260 822,78,
- aktywa netto budżetu, na które składają się: niedobór roku 2023 – 28 226 610,04, niewykonane wydatki – 543821,00 oraz rezerwę na niewygasające 543 821,00 wydatki i skumulowany niedobór budżetu – 61 408 363,85,
- rozliczenia międzyokresowe – 3 798 198,00 zł, które wynikają z ujęcia w księgach subwencji oświatowej na styczeń 2024 roku, a która wpłynęła na rachunek budżetu w grudniu roku 2023.

2. Bilans jednostki budżetowej

Sprawozdanie finansowe łączne jest sumą sprawozdań finansowych jednostkowych, z wyłączeniem wzajemnych transakcji między tymi jednostkami. Wzajemne rozliczenia dotyczą w szczególności: wzajemnych należności i zobowiązań oraz innych rozrachunków o podobnym charakterze, które stanowią kwotę 3 064,85.

W łącznym sprawozdaniu – bilans jednostki budżetowej ujęto dane z następujących jednostek organizacyjnych Gminy Opoczno:

- 1) Zespół Szkół Samorządowych Nr 1 im. Marii Skłodowskiej – Curie w Opocznie,
- 2) Szkoła Podstawowa Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi im. K. Wielkiego w Opocznie,
- 3) Szkoła Podstawowa Nr 3 w Opocznie im. Henryka Sienkiewicza,
- 4) Szkoła Podstawowa im. T. Sygietyńskiego w Bukowcu Opoczyńskim,
- 5) Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Mroczkowie Gościnnym,
- 6) Szkoła Podstawowa w Ogonowicach im. Armii Krajowej,
- 7) Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Bielowicach,
- 8) Szkoła Podstawowa w Januszewicach,
- 9) Szkoła Podstawowa w Kraśnicy,
- 10) Szkoła Podstawowa im. Oddziału Partyzanckiego AK "Doliniacy" w Libiszowie,
- 11) Szkoła Podstawowa w Modrzewiu,
- 12) Szkoła Podstawowa w Sielcu,
- 13) Szkoła Podstawowa w Wygnanowie,
- 14) Przedszkole nr 2 w Opocznie,
- 15) Przedszkole nr 4 w Opocznie,
- 16) Przedszkole nr 5 w Opocznie,
- 17) Przedszkole „Zielona Dolinka” Nr 6 w Opocznie,
- 18) Przedszkole nr 8 w Opocznie,
- 19) Klub dziecięcy "ZIELONA DOLINKA" w Opocznie,
- 20) Centrum Usług Wspólnych Gminy Opoczno,
- 21) Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Opocznie,
- 22) Urząd Miejski w Opocznie.

Łączna suma bilansowa wynosi na koniec 2023 roku 342 230 900,82 zł. Z tego 93,92% sumy bilansowej to suma bilansowa z bilansu jednostkowego Gminy Opoczno, co daje kwotę 321 408 901,03 zł.

Na aktywa bilansu mają wpływ:

- 1) **Wartość aktywów trwałych netto (po umorzeniu)) 336 613 382,85 zł w tym:**
 - wartości niematerialne i prawne 130 723,40,
 - środki trwałe 254 718 009,50, w tym największą pozycję stanowią budynki i obiekty inżynierii lądowej i wodnej – 183 691 311,40 oraz grunty – 58 713 628,87,
 - inwestycje rozpoczęte (środki trwałe w budowie) – 23 535 133,51,
 - należności długoterminowe - 1 335 016,44,
 - długoterminowe aktywa finansowe (udziały w spółkach Gminy) 56 894 500,00 w tym udziały: PGK sp. z o.o. – 53 147 500,00, ZGM sp. z o.o. – 1 184 000,00, MPK sp. z o.o. – 2 563 000,00,
- 2) **Wartość aktywów obrotowych na koniec roku 5 617 517,97 w tym:**
 - zapasy 43 806,04 (stan opału i środków żywności w magazynach stołówek, stan węgla),
 - należności krótkoterminowe 4 706 978,86 (w tym: należności z tytułu podatków i opłat lokalnych, wywóz nieczystości, pozostałe oraz wypłata świadczeń alimentacyjnych – 3 830 432,01, dostawa usług – 844 645,67, należności od

- budżetów – 17 135,96, należności tytułu ubezpieczeń i innych świadczeń – 14 765,22),
- krótkoterminowe aktywa finansowe 831 086,96, w tym: środki pieniężne na rachunkach bankowych 225 045,69.

Należności krótkoterminowe zostały pomniejszone o odpisy aktualizacyjne (których termin płatności upłynął 31.12.2022 i których ściągnięcie wydaje się wątpliwe) o kwotę 13 748 603,92 (w tym: podatki i opłaty, najem – 302 073,97, świadczenia alimentacyjne wraz z odsetkami – 13 186 114,91, odsetki należne od podatków i opłat 260 415,04).

3) Rozliczenia międzyokresowe kosztów – 35 646,11(VAT za grudzień)

Na pasywa bilansu składają się:

1) Stan funduszu na koniec roku wynosi 324 882 989,91 w tym:

- fundusz jednostki – 305 613 129,97,
- zysk netto – 112 949 270,83,
- strata netto – 93 679 410,89.

Zysk finansowy występuje w bilansie jednostkowym Gminy Opoczno, ponieważ w księgach urzędu ujmowane są wszystkie dochody nieujęte w planach finansowych innych jednostek (udziały, subwencje).

Pozostałe jednostki realizują znikome dochody (wynajem pomieszczeń, odpłatność za posiłki w stołówkach, czesne w przedszkolach), otrzymują środki na realizację wydatków i z tego powodu występuje w księgach tych jednostek strata netto.

2) Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania to kwota 17 347 910,91, które stanowią

- **zobowiązania krótkoterminowe w wysokości 15 771 441,06, w tym:**

- zobowiązania z tytułu dostaw i usług 4 546 528,97,
- zobowiązania wobec budżetów – 2 022 089,24, to głównie zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od pracowników i zobowiązania z tytułu zaliczki alimentacyjnej i funduszu alimentacyjnego należne budżetowi państwa i gminie,
- zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych 3 571 872,91,
- zobowiązania z tytułu wynagrodzeń 3 539 809,60,
- pozostałe zobowiązania 728 208,52,
- sumy depozytowe 87 167,31 (wadia i zabezpieczenia),
- pozostałe – 117 456,71.

Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń ubezpieczeń społecznych, pozostałe zobowiązania to głównie kwoty wynikające naliczeń dodatkowego wynagrodzenia rocznego „13”, oraz wyrównań wynagrodzeń dla nauczycieli (art. 30 ustawy o systemie oświaty).

- **zobowiązania długoterminowe – 109 014,97** - układ ratalny wobec ZUS.
- **Fundusze specjalne** - na kwotę funduszu specjalnego składa się Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych – 1 158 307,80.
- **Rozliczenia międzyokresowe** – 1 467 454,88 z tytułu: opłaty adiacenckiej – 11 168,04, opłata przekształceniowa wieczystego użytkowania na własność – 1 418 172,44, rozłożenia na raty zaległości z tytułu podatków i opłat lokalnych- 38 114,40.

3. Rachunek zysków i strat jednostki

Na wartości tego sprawozdania składają się z koszty i przychody poszczególnych jednostek budżetowych z wyłączeniem wzajemnych transakcji między tymi jednostkami. Wzajemne rozliczenia dotyczące wyłączeń wzajemnych kosztów i przychodów stanowią kwotę 501 816,35.

Przychody netto z podstawowej działalności operacyjnej to kwota 194 352 500,46 na którą składają się głównie przychody z tytułu dochodów budżetowych w kwocie 189 112 792,92, czyli przypisy należności przypadające do wpłaty w roku 2023.

Koszty działalności operacyjnej na koniec roku to kwota 170 650 071,58. Największą pozycję kosztów stanowią wynagrodzenia – 64 814 180,06 wraz z pochodnymi od wynagrodzeń – 16 536 386,06, inne świadczenia finansowane z budżetu – 20 009 343,05, (zasiłki, dodatki mieszkaniowe, stypendia), usługi obce – 35 157 920,43.

Na kwotę przychodów finansowych – 2 184 485,56 składają się wpłaty odsetek płacone przez kontrahentów za nieterminową realizację umów (234 564,18), wpłaty mieszkańców za udział w projektach i przychody z otrzymanych środków na wypłatę zwrotu kosztów za wyszkolenie młodocianych pracowników.

Na pozycje kosztów finansowych w kwocie – 5 648 849,23 składają się głównie odsetki od zobowiązań długoterminowych - kredytów i pożyczek zaciągniętych przez Gminę Opoczno – 5 539 487,27, zwrot nadmiernie pobranych dotacji.

Pozostałe koszty operacyjne to kwota 1 450 208,77 na które składają się koszty postępowania spornego i egzekucyjnego, kary i odszkodowania oraz odpisy aktualizujące należności.

Rachunek zysków i strat zamknął się zyskiem w wysokości **19 269 859,94**.

4. Zestawienie zmian w funduszu jednostki

Fundusz jednostki na początek okresu wynosi 274 769 058,05

Zwiększenie funduszu w 2023 nastąpiło do kwoty 404 497 836,56, na co składają się:

- zysk za rok 2022- 141 861 962,55,
- zrealizowane wydatki budżetowe 226 166 703,01,
- środki na inwestycje – 33 194 709,76,
- nieodpłatnie otrzymane środki trwałe i inwestycje – 1 583 251,52,
- inne zwiększenia – 1 691 209,72.

Zmniejszenie funduszu nastąpiło o kwotę 373 653 764,64, w tym:

- strata za rok ubiegły – 114 661 517,66,
- zrealizowane dochody budżetowe – 197 003 515,15,
- dotacje i środki na inwestycje – 59 150 346,43,
- wartość sprzedanych i nieodpłatnie przekazanych środków trwałych – 1 364 209,75,
- inne zmniejszenia – 1 474 175,65.

Stan funduszu jednostki na koniec okresu rozliczeniowego, czyli na dzień 31.12.2023 rok to kwota 305 613 129,97.

5. Informacja dodatkowa

Informacja dodatkowa została wprowadzona Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku i została sporządzona po raz pierwszy za rok obrotowy 2018.

W informacji dodatkowej zostały ujęte dane, które nie są prezentowane w innych sprawozdaniach finansowych, a mogą wpłynąć na sytuację majątkową i finansową jednostki oraz wynik finansowy:

- wartość środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w wielkościach brutto wraz ze zmianami w ciągu roku,
- umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych oraz zmiany,
- podział zobowiązań długoterminowych o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty,
- dane o zmianach w wartościach odpisów aktualizujących należności,

- liczbę oraz wartość posiadanych papierów wartościowych, w tym akcji i udziałów oraz dłużnych papierów wartościowych,
- koszt wytworzenia środków trwałych w budowie, w tym odsetki oraz różnice kursowe, które powiększyły koszt wytworzenia środków trwałych w budowie w roku obrotowym.

II Sprawozdanie z wykonania budżetu

Zgodnie z zapisem art. 267 ust 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 o finansach publicznych (tj Dz.U. z 2023 r. poz.1270 ze zm.), Burmistrz jest zobowiązany w terminie do 31 marca roku następującego po roku budżetowym przekazać organowi stanowiącemu roczne sprawozdanie z wykonania budżetu za rok poprzedni. Sprawozdanie za 2023 rok zostało złożone w Biurze Rady w dniu 28 marca 2024r. W dniu 14.05.2024r. przedstawiono wyjaśnienie do wykonania budżetu gminy Opoczno za 2024 rok- części opisowej.

W sprawozdaniu z wykonania budżetu ujęte są opisy wykonania planów finansowych poszczególnych jednostek budżetowych (wyodrębnione zostały plany finansowe placówek oświatowych). Zgodnie z art. 267 ust. 2 ustawy o finansach publicznych dołączone są również informacje z przebiegu wykonania planów finansowych instytucji kultury, jakimi są: Muzeum Regionalne, Miejski Dom Kultury, Miejska Biblioteka Publiczna. W sprawozdaniu ujęta została również informacja o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Opoczno w roku 2023, informacja o realizacji przedsięwzięć, jak również informacja o stanie mienia komunalnego.

Po analizie sprawozdania z wykonania budżetu komisja rewizyjna stwierdziła, co następuje:

1) Uchwalony przez Radę Gminy budżet, po uwzględnieniu zmian w ciągu roku, przewidywał realizację dochodów w kwocie 214 646 717,88 zł. Dochody wykonano w kwocie 197 003 515,15 zł, co stanowiło 91,78% planu, w tym planowane dochody majątkowe na kwotę 24 771 009,30 zł, wykonano w kwocie 20 424 887,69 zł, co stanowi 82,45 planu. Wykonanie dochodów majątkowych w pozycji dochody z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności, uczyniło kwotę – 980 541,35 zł. Wykonanie planu dochodów majątkowych w pozycji „dotacje i środki przeznaczone na inwestycje” zostały zrealizowane w 93,64%, co uczyniło kwotę 19 125 395,38 zł. Gmina pozyskała środki oraz dotacje na podstawie podpisanych umów z przeznaczeniem na realizację zadań:

- 1) Lokalny transport zbiorowy - dopłata do przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej – 2 407 181,40,
- 2) Projekt ERAZMUS – 0,00,
- 3) środki pozyskane z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi na realizację zadania poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej w Gminie Opoczno – 73 733,10,
- 4) dotacja ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej na zadanie Przebudowa boiska wielofunkcyjnego oraz budowa bieżni okrężnej o długości 150m i urządzeń lekkoatletycznych przy SP nr 3 w Opocznie – 259 305,60,
- 5) usuwanie odpadów z foli rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag – 10 280,00,
- 6) program - czyste powietrze – 34 986,91,
- 7) Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg - dotacja poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu drogowego na terenie Gminy Opoczno polegającej na budowie i przebudowie przejść dla pieszych – 2 171 884,00,
- 8) Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg - dotacja droga dojazdowa do nowego cmentarza od ul. Rolnej wraz z niezbędną infrastrukturą – 2 574 393,01,

- 9) Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg - Remont dróg gminnych nr 104 420E, 107435E, 107436E, 107 447E – 821 472,00,
- 10) Urząd Marszałkowski – modernizacja drogi dojazdowej do pól – 108 765,22,
- 11) Środki z Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej-Fundusz Sprawiedliwości - nabycie wyposażenia i sprzętu ratownictwa – 76 500,00,
- 12) PEFRON – Dostępna przestrzeń publiczna - Budowa placu zabaw dla osób niepełnosprawnych – 264 172,90,
- 13) odpis na ZFŚS nauczycieli – emerytów z gminy Sławno, w kwocie 2 938,82 zł,
- 14) dofinansowanie funkcjonowania Miejskiej Biblioteki Publicznej z Powiatu Opoczyńskiego - 50.000,00 zł,
- 15) Pomoc dla Ukrainy
 - świadczenia pieniężne, zasiłki celowe, posiłek, stypendia – 726 932,90,
 - PESEL, świadczenia 40 zł, wykonanie zdjęć – 990 538,73,
 - subwencja oświatowa – 1 442 323,81,
- 16) środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19
 - dodatek węglowy, inne źródła ciepła – 808 174 ,99,
- 17) Fundusz Dopłat – budowa budynku wielorodzinnego – 900 058,67,
- 18) Dotacja ŁUW – Asystent Rodziny- 35 010,93.

Z budżetu Unii Europejskiej w 2023 roku Gmina Opoczno otrzymała środki na realizację projektów w ramach :

- a) Regionalny Program Operacyjny Polska Cyfrowa na lata 2014-2020:
 - Mini PAKT gminne pracownie komputerowe 192 664,74 zł,
- b) Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
 - projekt "Dostępna szkoła" Opoczyńska 1/2 przygotowanie na szóstkę do edukacji bez barier – 1 464 539,18 zł,
 - projekt Trójka szkoła nowych kompetencji – 278 535,00.
- c) Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020:
 - realizacja projektu wszystko dla rodziny – 382 519,46,
- d) Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020:
 - poprawa efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej w Gminie Opoczno – 841 350,63,
 - Modernizacja zabytkowego budynku Muzeum regionalnego w Opocznie - 800 681,80,
 - Modernizacja zabytkowego budynku Biblioteki w Opocznie – 606 547,99,
 - Termomodernizacja budynku komunalnego przy ul. Sobieskiego 4 w Opocznie - 88 102,65,
 - Opoczno- Zalew pełen energii – 1 864 963,11,
 - Odnawialne Źródła Energii w gminie Opoczno i w Gminie Poświętne - 5 002 894,25,
 - Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń poprzez wymianę źródeł ciepła w Gminie Opoczno – 1 671 971,59,
- e) Program Rozwój Lokalny:
 - Opoczno- opracowanie dokumentacji w ramach wsparcia rozwoju miast POPT 2014-2020 – 1 032 255,53.

Łącznie środki z budżetu Unii Europejskiej i źródeł zagranicznych wpłynęły na rachunek budżetu gminy w wysokości –14 227 025,93 zł.

Ogółem dochody własne zostały zrealizowane w 91,78%, a wśród nich m.in. udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa – 100,00%, dochody z majątku gminy – 64,40%, wpływy z podatków – 86,61%. Dochody tzw. zasilające (subwencje, dotacje i inne środki zewnętrzne) zostały zrealizowane w – 94,71%.

Uchwalony przez Radę Gminy plan wydatków budżetowych po zmianach dokonanych w ciągu roku przewidywał kwotę 244 839 629,05 zł. Wydatki zrealizowano w kwocie 225 773 946,19, co stanowi 92,21% planu.

Planowane wydatki majątkowe na kwotę 43 975 554,82 zł, wykonano 36 621 790,72 zł, co stanowi 83,28% planu wydatków majątkowych. Zadania inwestycyjne zrealizowano w kwocie 32 801 952,88 zł. Wydatki te zostały sfinansowane środkami pochodzącymi z budżetu UE, środkami z budżetu państwa i budżetu Wojewody – 13.270.129,53 zł. Z „funduszu sołectkiego” wydatki inwestycyjne opiewały na kwotę – 383 749,35 zł.

Na pozostałe wydatki majątkowe wydatkowano kwotę – 3 819 837,84 zł, z czego zrealizowano:

- 1) wniesienie wkładu do spółek prawa handlowego – PGK – 1 450 200,00 zł, ZGM-161,00 zł, MPK – 280 000,00, które są Spółkami Skarbu Gminy. Łączna kwota wkładów 1 730 361,00 zł,
- 2) Powiatowi Opoczyńskiemu z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji zadania pn. „ Zakup zaawansowanych platform monitorujących dla Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii” – 19 748,50 zł.
- 3) Powiatowi Opoczyńskiemu z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji zadania pn. „Rozbudowa drogi powiatowej nr 3103E Bukowiec Opoczyński - Sobawiny” – 1 215,51 zł,
- 4) Powiatowi Opoczyńskiemu z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji zadania pn. „Remont drogi powiatowej nr 3122E w m. Kliny”– 480 596,16 zł,
- 5) Powiatowi Opoczyńskiemu z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji zadania pn. Rozbudowa i przebudowa drogi powiatowej nr 311E w m. Bielowice”- 113 901,29,
- 6) Powiatowi Opoczyńskiemu z przeznaczeniem na dofinansowanie realizacji zadania pn. przebudowa Drogi Powiatowej nr 3103E w m. Antoniów’ - 181 489,87,
- 7) Gminie Sławno na realizację zadania z zakresu ochrony zdrowia „Zakup aparatu do znieczulenia”- 15 358,36 zł,
- 8) Dotacja dla partnera - Gmina Poświętne w projekcie Odnawialne źródła energii w Gminie Opoczno i Gminie Poświętne – 738 917,75 zł,
- 9) dotacja na zadania inwestycyjne dla MDK Opoczno – 175 819,59 zł,
- 10) dotacje na wymianę źródeł ciepła – 240 000,00 zł,
- 11) dotacje dla OSP 50 000,00 (zakup motopompy dla OSP Kruszewiec 28 500,0, OSP Kraszków 21 500,00),
- 12) Parafia Rzymsko Katolicka pod wezwaniem Św. Wojciecha w Kraśnicy - prace konserwatorskie nagrobka Bąkowski – 56 323,00 zł,
- 13) Zwrot dotacji projekt Cyfrowa Gmina – 16 106,81 zł.

Na wydatki bieżące budżetu zaplanowano kwotę 200 864 074,23 zł, którą zrealizowano w wysokości 189 152 155,47 zł, co stanowi 94,17% planu. Z kwoty zrealizowanych wydatków bieżących 90,31% stanowiły wydatki związane z realizacją zadań własnych i powierzonych, a 9,69 % wydatki związane z realizacją zadań zleconych.

Największą pozycję w wydatkach bieżących stanowią wynagrodzenia i składki od nich naliczane, które zostały wykonane w wysokości 76 167 144,53 zł, co stanowi 40,27% wydatków bieżących. Drugą pozycję wydatków stanowią wydatki na realizację zadań statutowych zrealizowane w wysokości 58 068 742,00 zł tj. 30,70%.

Na koniec 2023 roku planowany był deficyt budżetu gminy w kwocie 30 192 911,17 zł, a wykonany w kwocie 28 770 431,04 zł:

- 1) W 2023r. spłacono raty kredytów i pożyczki na ogólną kwotę – 5 389 863,51 zł. Wykup obligacji na kwotę 2 8000 000,00 zł, spłaty pożyczek 549 863,51, kredytów 2.040 000,00 zł.

- 2) Przychody w roku 2023 gmina uzyskała z tytułu emisji obligacji komunalnych w wysokości 24 500 000,00 oraz pożyczki z WFOŚi GW w wysokości 172 043,90 zł.
- 3) Zadłużenie gminy na koniec 2023 roku z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów stanowiło kwotę 91 585 525,02 zł, z tytułu emisji obligacji 81 632 000,00 zł, kredytów 4 000 000,00 zł, pożyczki WFOŚiGW - 4 036 882,40 zł. W kwocie zadłużenia została ujęta warunkowo umorzona pożyczka z WFOŚiGW w wysokości 1 916 642,62 zł. Udział zobowiązań długoterminowych ogółem do dochodów wykonanych za 2023 rok wyniósł 46,49%.
- 4) Zobowiązania gminy wynikające z podpisanych umów oraz złożonych faktur, jakie istniały na dzień 31 grudnia 2023r. to kwota 15 771 441,06 zł, w tym na wydatki inwestycyjne 132 993,75 zł. Z zobowiązań dotyczących wydatków bieżących największą kwotę stanowią zobowiązania z tytułu wynagrodzeń i składek od nich naliczanych – 9 133 771,75 zł (dodatkowe wynagrodzenie roczne za 2023 rok, wyrównanie wynagrodzeń dla nauczycieli wynikające z art. 30 ustawy o systemie oświaty, podatek dochodowy od wynagrodzeń za grudzień 2023 roku, składki ZUS i FP).
- 5) Skutki obniżenia górnych stawek podatkowych za 2023 rok wyniosły 4 236 244,88 zł. Skutki udzielonych ulg, umorzeń i zwolnień z podatków za 2023 rok wyniosły 2 817 480,47 zł (umorzenie – 66 576,56 zł, rozłożenie na raty i przesunięcie terminu płatności – 37 434,40 zł (bez odsetek), zwolnienie z podatku od nieruchomości wynikające z uchwały Rady Miejskiej – 2 713 469,51 zł). Łącznie stanowi to kwotę 7 053 725,35 zł, tj. 22,72% zrealizowanych dochodów podatkowych.

W roku 2023 wydatki bieżące(189 152 155,47) zostały zrealizowane w wysokości większej niż zrealizowane dochody bieżące (176 578 627,46 zł) o 12 573 528,01 zł.

Komisja Rewizyjna zapoznała się również z opinią Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi w sprawie opinii dotyczącej sprawozdania Burmistrza Opoczna z wykonania budżetu za rok 2023. Skład Orzekający RIO ocenił pozytywnie sprawozdanie z wykonania budżetu za rok 2023.

Nadmienić jednak należy, iż RIO zwraca uwagę że jest to ocena formalno - prawnych aspektów wykonania budżetu. Nie może być zatem uważana za równoznaczną z wszechstronną oceną prawidłowości przebiegu wykonania budżetu 2023 roku.

III Informacja o stanie mienia komunalnego

Zgodnie z zapisem art. 270 ust. 2 uofp komisja rewizyjna rozpatrywała również informację o stanie mienia komunalnego jst. Opracowanie to stanowi zbiorczą informację ze wszystkich jednostek organizacyjnych gminy. W informacji tej ujęte są zmiany w mieniu komunalnym od sporządzenia poprzedniej informacji o stanie mienia komunalnego, czyli od 01 stycznia 2023 roku do 31 grudnia 2023 roku. W ciągu tego okresu majątek Gminy Opoczno zwiększył się o kwotę 35 367 905 zł i wynosi wg wartości netto – 314 230 691 zł (po uwzględnieniu umorzeń środków trwałych). Według wartości netto nastąpiło zwiększenie wartości środków trwałych w Urzędzie Miejskim, jednostkach budżetowych oraz Instytucjach kultury o kwotę 33 048 563 zł.

Największe zmiany w środkach trwałych w grupie „1”- budynki i lokale – zwiększenie o kwotę 22 950 112 zł z tytułu przyjęcia do użytkowania nowych budynków oraz zwiększenie wartości poprzez modernizację istniejących.

Drugą grupę środków trwałych, w której nastąpiła znaczna zmiana wartości środków trwałych stanowi grupa – „6” - Urządzenia techniczne – 6 864 749,- zł z tytułu przyjęcia do użytkowania urządzeń (instalacje fotowoltaiczne 466 szt., zbiorniki na gaz 8 szt., urządzenia sieciowe).

Zmiany w środkach trwałych w grupie „0” – grunty – zmniejszenie o kwotę 931.432 zł. Nastąpiło zmniejszenie o sprzedaż gruntów – 86 895 zł-, sprostowania i podziały działek

na kwotę 790 zł, zamian zwrot nieruchomości – 1 440 zł, aport rzeczowy PGK 86 895 zł. Największa pozycja dotycząca nabycia gruntów to nieodpłatne nabycie gruntów od Skarbu Państwa, na kwotę 548 988,-, zakupu gruntów na kwotę 137 140 zł, nabycie spadku – 420 520 zł wygaśnięcie trwałego zarządu 31 159 zł.

W pozostałych grupach zmiany nastąpiły z tytułu oddania nowych środków trwałych do użytkowania oraz zmniejszenie z tytułu umorzenia.

Nastąpiła również zmiana w wartości oraz ilości udziałów gminy w spółkach o kwotę 2 346 500 zł. Wartość udziałów na dzień 31.12.2023r. wynosi 56 894 500 zł. Uległa zmniejszeniu wielkość wartości niematerialnych i prawnych o kwotę 27 158 zł.

IV Ocena

Należy stwierdzić, iż mimo trudności w związku z atakiem zbrojnym Rosji na Ukrainę, wzrostem opłat za media, realizacja budżetu 2023 roku przebiegała prawidłowo. Dochody zostały wykonane w 91,78%, co uczyniło kwotę – 197 003 515,15 zł, natomiast wydatki w 92,21%, czyli 225 773 946,19 zł. W 2023 różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi wynosi - 12 573 528,01 (w roku 2022 – 2 735 665,61). W dochodach roku 2023 ujęte zostały wpływy dotacji na wykonanie zadań inwestycyjnych, których realizacja przypada na rok 2024 w wysokości 5 010 449,91 zł.

W roku 2022 zostały uruchomione obligacje komunalne na kwotę 24 500 000 zł, oraz zaciągnięto pożyczkę w WFOŚiGW na kwotę 172 043,90. Kwoty rat kredytów i pożyczki oraz wykup obligacji to kwota 5 389 861,51 zł.

Budżet 2023r. zamknął się deficytem w kwocie – 28 770 431,04 zł.

Uwzględniając przychody i rozchody budżetu za rok 2023 pozostały środki do wykorzystania w roku następnym w kwocie 1 406 730,13 zł.

Należy zwrócić uwagę na fakt, iż zadłużenie ogółem Gminy uległo zwiększeniu z kwoty 72 303 344,63 zł - w 2022 roku do kwoty 91 585 525,02 zł - w 2023 roku, czyli o kwotę 19 282 180,39 zł.

Komisja stwierdza, że Burmistrz Opoczna, realizując zadania związane z wykonaniem budżetu kierował się zasadą celowości, legalności, rzetelności w gospodarowaniu środkami publicznymi.

Biorąc pod uwagę powyższe postanawia się zaopiniować wykonanie budżetu za rok 2023 pozytywnie i wystąpić z wnioskiem do Rady o udzielenie absolutorium.

Komisja Rewizyjna w składzie:

1. Barbara Waclawiak – przewodnicząca
2. Krzysztof Grabski – Z-ca przewodniczącej
3. Marcin Dąbrowski – członek
4. Tomasz Łuczkowski – członek
5. Tomasz Kopera – członek
6. Tomasz Rurarz – członek

